

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ



การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ในเทศก์ 34 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 90 คน และนักศึกษาฝึกสอน 150 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากอาจารย์ในเทศก์ร้อยละ 94.11 อาจารย์พี่เลี้ยงร้อยละ 81.11 และนักศึกษาฝึกสอน ร้อยละ 100.

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาการร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวน ระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม นำเสนอในรูปแบบตาราง บทความ และบรรยาย ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ในเทศก์

อาจารย์ในเทศก์ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง และมีอายุระหว่าง 30-34 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1 - 5 ปี มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนระหว่าง 1 - 5 ปี มีนักศึกษาฝึกสอนที่จะต้องทำการนิเทศ 10 - 20 คน และมีจำนวนชั่วโมงในการนิเทศการสอนสัปดาห์ละ 4 - 8 ชั่วโมง อาจารย์ในเทศก์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนในวิทยาลัยพลศึกษาสัปดาห์ละ 9 - 12 ชั่วโมง โดยทำการสอนในวิชาจากปฏิบัติ และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมในวิชาการนิเทศการสอนพลศึกษา และหน้าที่รับผิดชอบนอกเหนือจากการนิเทศการฝึกสอน และการสอน คือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีความเห็นว่าวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตร เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาออกนอกฝึกสอนนั้นเพียงพอแล้ว นอกจากนี้อาจารย์ในเทศก์ทั้งหมดยังได้มีการรวมปรึกษาร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการสอนของนักศึกษา โดยส่วนใหญ่จะปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์ในเทศก์ส่วนใหญ่เดินทางไปนิเทศการสอนโดยรถส่วนตัว

2. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 25 - 27 ปี โรงเรียนที่ทำการสอนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประเภทสหศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการสอน 1 - 2 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง 1 - 2 ปี มีจำนวนชั่วโมงในการสอนสัปดาห์ละ 10 - 12 ชั่วโมง รับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอน 1 - 2 คน และสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะได้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง ไม่เคยได้เรียนหรืออบรมเกี่ยวกับวิชาการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา แต่มีการร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน และนอกจากงานการสอนแล้ว อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีงานต้องรับผิดชอบมาก

3. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 20 - 22 ปี ทำการฝึกสอนในโรงเรียนสหศึกษา ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จมาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และไม่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นครูมาก่อนเลย ในหนึ่งสัปดาห์ทำการสอน 11 - 13 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่จะสอนวิชาพลศึกษา 5 - 6 ชั่วโมง วิชาสุขศึกษา 3 - 4 ชั่วโมง และวิชาอื่น ๆ 1 - 2 ชั่วโมง ในระหว่างที่ทำการฝึกสอนนักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีชั่วโมงเรียนในวิทยาลัย แต่ก็มียังมีนักศึกษาบางคนต้องกลับมาเรียนในวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่เรียน 1 วิชา ตลอดระยะเวลาการฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมประชุมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เป็นรายบุคคล แต่ได้ร่วมประชุมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เป็นรายกลุ่ม ประมาณ 1 - 3 ครั้ง และนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมประชุมปรึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นรายบุคคล แต่ได้ร่วมประชุมปรึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นรายกลุ่ม ประมาณ 1 - 3 ครั้ง นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง และนอกเหนือจากการสอนแล้ว นักศึกษาต้องรับผิดชอบงานอีกมาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับความยากลำบากในการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้น ระยะยาว ความยากลำบากในการตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนเชิงพฤติกรรม ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิง

พฤติกรรม ขาดการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรม และวัยของนักเรียน นักศึกษาขาดความคิดริเริ่มในการคัดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการ ความยากลำบากในการสอน นักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ และ นักศึกษาขาดความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนได้โดยถูกต้อง

อาจารย์พีเลียงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนไม่เห็นขอบครองและขาดความรู้ในการแก้ไขขอบครองได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทั้งนี้ถึง

นักศึกษามีความเห็น ว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พีเลียง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์พีเลียง อาจารย์พีเลียงกับ อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ พลศึกษามีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนที่ฝึกสอน โรงเรียนมีอุปกรณ์พลศึกษาที่ล้าสมัย และไม่ปลอดภัย ขาดเจ้าหน้าที่ และสถานที่สำหรับเก็บรักษาอุปกรณ์พลศึกษาโดยเฉพาะ ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีเก็บรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ดี ขาดการดูแลเอาใจใส่ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด ขาดเงินใช้จ่ายในการทำและเบิกซื้ออุปกรณ์ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน ขาดแคลนหนังสือประกอบการสอน และคู่มือการสอน สถานที่ในร่มมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา สนามไม่แยกเป็นสัดส่วน เช่น เด็กเล็กกับเด็กโตเล่นรวมกัน โรงเรียนไม่มีห้องทำงานสำหรับนักศึกษาฝึกสอน โรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน นักศึกษาขาดความคิดริเริ่มในการคัดแปลงวัสดุที่มีอยู่มาใช้ในการสอน และขาดความสามารถในการใช้แหล่งวิชาการในชุมชนให้เป็น

ประโยชน์ในการสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ ความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกสอน อุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ขาดงบประมาณในการทำและเบิกซื้ออุปกรณ์ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน โรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครู และนักเรียน ขาดความคิดริเริ่มในการคิดแปลงวัสดุที่มีอยู่มาใช้ในการสอน และขาดความสามารถในการใช้แหล่งวิชาการในชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ขาดงบประมาณในการทำ และเบิกซื้ออุปกรณ์ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน และโรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครู และนักเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่าอุปกรณ์และสถานที่ ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยง กับอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่าอุปกรณ์และสถานที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความกึกเห็นระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยง กับนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค่า อุปกรณ์ และสถานที่ ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบ คือ ความยากลำบากในการวางระเบียบ กฎเกณฑ์ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง และนักศึกษาจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบ คือ นักศึกษาจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบ คือ นักศึกษาจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคำถามการปกครองชั้นเรียน ผลปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาคำถามการปกครองชั้นเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน และ อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาคำถามการปกครองชั้นเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก คือ นักเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่างกันมาก นักเรียนไม่กล้าซักถาม แสดงความคิดเห็นและแสดงออก นักเรียนต้องการเล่นกีฬาโดยอิสระมากกว่าที่จะให้นักศึกษาสอน และนักเรียนไม่ตั้งใจผลึกษาในชั่วโมงผลึกษา

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก คือ นักเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่างกันมาก และนักเรียนไม่กล้าซักถาม แสดงความคิดเห็นและแสดงออก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคำถามนักเรียน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาคำถามนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคำถามนักเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

8. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ โรงเรียน

ไม่มีนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ชัดเจน โรงเรียนไม่มีบริการทางค่าน อุปกรณ์การสอน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสนใจ และความสำคัญในตัวนักศึกษาเท่าที่ควร โรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน และ โรงเรียนขาดแคลนหนังสือคู่มือการสอน สำหรับคนคว่า

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอนน้อย

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอนน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านโรงเรียนที่ไปฝึกสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และ นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่านโรงเรียนที่ไปฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านโรงเรียนฝึกสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

9. ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์ มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก คือ กังวลเกี่ยวกับผลการฝึกสอนที่คาดว่าจะได้รับ

อาจารย์พี่เลี้ยง มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอน ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาเองน้อย

นักศึกษาฝึกสอน มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาเองน้อยมาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านนักศึกษาฝึกสอน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน และนักศึกษาฝึกสอน

กับ อาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่านักศึกษาฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่านักศึกษาฝึกสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์นิเทศก์ มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีเวลาแนะนำเกี่ยวกับการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ตรวจแก้ไขบันทึกการสอน อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีความเข้าใจในการทำบันทึกการสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงมอบหมายงานให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนมากเกินไป

อาจารย์พี่เลี้ยง มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงน้อย

นักศึกษาฝึกสอน มีความเห็นว่า ตัวนักศึกษาฝึกสอนเองประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาค่านอาจารย์พี่เลี้ยง ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง อาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน กับ อาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค่านอาจารย์พี่เลี้ยง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่านอาจารย์พี่เลี้ยง ของอาจารย์พี่เลี้ยงกับ นักศึกษาฝึกสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบคือ อาจารย์นิเทศก์ ทำการนิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงขอบกรอบในการสอนอย่างแท้จริง และอาจารย์นิเทศก์ สั่งเกตการสอนไม่สม่ำเสมอ

อาจารย์พี่เลี้ยง มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์น้อย

นักศึกษาฝึกสอน มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ อาจารย์

นี้เทศก์ไปทำการนิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนอย่างแท้จริง จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาท่านอาจารย์นิเทศก์ผลปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

ก. อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะว่า อาจารย์นิเทศก์วิชาพลศึกษา ควรได้ศึกษาวิชาหลักการและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา การนิเทศการพลศึกษา จิตวิทยา และหลักสูตรพลศึกษา และเรื่องที่ควรชี้แจงให้นักศึกษาฝึกสอนทราบก่อนออกฝึกสอน คือ ความประพฤติของนักศึกษา เรื่องชู้สาว และเทคนิคการสอน นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะว่า ควรให้การสัมมนาอาจารย์นิเทศก์ทางพลศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้ คือ หลักเกณฑ์ในการทำบันทึกการสอน และ หลักสูตรพลศึกษาในระดับประถมและมัธยม และได้แสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์ 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษา 5 - 6 คน ในแต่ละผลัด และควรจัดสัมมนาการฝึกสอนเดือนละ 2 ครั้ง ในการสัมมนาควรจะมีการประเมินผล อภิปรายชี้แจงปัญหาข้อบกพร่องและวิธีแก้ เพื่อเก็บข้อมูลไว้แก้ไขในคราวต่อไป ตลอดจนสรุปการสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งข้อบกพร่องในการสอนเพื่อนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้นักศึกษาฝึกสอนควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านทฤษฎี และวิธีสอน และพร้อม กับเสนอความคิดเห็นว่าระยะเวลาในการฝึกสอนควรจะเป็น 18 สัปดาห์ และอาจารย์นิเทศก์ควรจะไปนิเทศประมาณ 4 ครั้ง นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. ในการพิจารณาโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอนนั้น โรงเรียนฝึกสอนควรมีสถานที่และอุปกรณ์ที่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียนและกิจกรรม และมีการคมนาคมสะดวก
2. ควรจัดสรรงบประมาณในการนิเทศการฝึกสอนให้เพียงพอ
3. จัดอาจารย์นิเทศก์ให้รับผิดชอบการนิเทศการสอนเพียงอย่างเดียว

ข. อาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำอย่างเพียงพอ และนักศึกษาฝึกสอนไม่ยอมขอคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง ตลอดจนอาจารย์พี่เลี้ยงยังไม่ทราบหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงที่พอ นอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ยังขาดความสัมพันธ์อันดีกับอาจารย์นิเทศก์ และมีความคิดว่า อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีส่วนร่วมในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยพลศึกษา ประกอบกับอาจารย์พี่เลี้ยงยังไม่เข้าใจในความมุ่งหมายของโครงการและวิธีดำเนินการของโครงการฝึกสอนที่พอ และได้เสนอแนะว่า อาจารย์พี่เลี้ยง 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอน 2 คน ในแต่ละผลึก ให้มีการปรึกษาร่วมกันระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ควรผลิตเปลี่ยนมาฝึกสอนตลอดปี และนอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. ทางวิทยาลัยพลศึกษาคควรให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การสอน คำนวณวิชาการ และเทคโนโลยีในการสอน ตลอดจนเป็นแหล่งวิชา
2. อาจารย์นิเทศก์ควรมาทำการนิเทศบ่อย ๆ และควรเน้นในเรื่องการสอนให้มาก ตลอดจนการนิเทศแต่ละครั้งควรใช้เวลาให้เต็มชั่วโมง
3. ทางโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณทางค่านอุปกรณ์และสถานที่ให้เพียงพอ
4. ต้องการให้ผู้บริหารของโรงเรียนเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาฝึกสอน และเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้มากขึ้น
5. นักศึกษาขาดความรู้และความเข้าใจในการทำงาน
6. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกสอน และส่งนักศึกษาออกฝึกสอนทั้ง 2 เทอม

ค. นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้ทางวิทยาลัยพลศึกษาจัดการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกสอนในเรื่อง วิธีการทำบันทึกการสอน หลักสูตรในระดับชั้นที่ทำการสอน และต้องการให้ทางวิทยาลัยพลศึกษา ให้บริการให้มีอุปกรณ์การสอน หนังสือคู่มือการสอน ตลอดจนวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ควรจัดอาจารย์นิเทศก์ไปทำการนิเทศบ่อย ๆ และให้คำปรึกษากับนักศึกษาฝึกสอนอย่างเป็นกันเอง และต้องการให้ทางโรงเรียนฝึกสอนช่วย จัดทำอุปกรณ์และสถานที่ให้พอเพียง ให้คำแนะนำและให้ความร่วมมือในการฝึกสอนและฝึกงาน ตลอดจนงานทางคานอื่น ๆ เช่น งานคานธุรการ

งานเกี่ยวกับข้าราชการครู วิชา และการสัมมนาการฝึกสอนในระหว่างฝึกสอน ควรีประมาณ 3 - 4 ครั้ง และนอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. ในการพิจารณาโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอน โรงเรียนควรมีอุปกรณ์ และสถานที่เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมพลศึกษา ผู้บริหารของโรงเรียนและอาจารย์อื่น ๆ ในโรงเรียนให้ความร่วมมือ สนับสนุนทางด้านพลศึกษาและมองเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา ตลอดจนมีความต้องการนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาจริง ๆ และมีการคมนาคมสะดวก และปลอดภัย
2. อาจารย์นิเทศก์ควรทำการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และควรทำการนิเทศตลอดชั่วโมง และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการสอน การใช้อุปกรณ์ การจัดกิจกรรม และช่วยชี้แนะให้เห็นข้อบกพร่อง และปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนแนะนำวิธีแก้ไขข้อบกพร่องและปัญหาเหล่านั้น
3. อาจารย์พี่เลี้ยงควรเข้าดูการสอนบ้าง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักศึกษา
4. อาจารย์พี่เลี้ยงควรตรวจบันทึกการสอนของนักศึกษาเป็นประจำ และแนะนำวิธีที่ถูกต้อง ข้อบกพร่อง และวิธีแก้ไข
5. อาจารย์นิเทศก์ควรวัดผลด้วยความยุติธรรม โดยพิจารณาตามความสามารถ และผลงานของนักศึกษาฝึกสอน
6. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกสอนให้มากขึ้น

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการผู้ตัดสิน ในการจัดนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์อื่น ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนอุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอ การส่งกีฬาเข้าแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ส่งเข้าร่วมแข่งขัน และนักศึกษาฝึกสอนต้องทำหน้าที่ ฝึกซ้อมนักกีฬาเตรียมตัวไปแข่งขัน ควบคุมนักกีฬาไปแข่งขัน และวางแผนการซ้อมให้นักกีฬา

ทางด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนส่วนใหญ่ที่นักศึกษาไปฝึกสอน มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ นักศึกษาฝึกสอนทำหน้าที่ เป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ เสนอแนะกิจกรรมนันทนาการและดำเนินการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในการจัด นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา คือ ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน นักเรียนขาดความเข้าใจในกิจกรรมนันทนาการ จึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ

การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัด ส่วนโรงเรียนที่จัด นักศึกษาฝึกสอนทำหน้าที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีความผิดปกติได้มีส่วนร่วมเล่นกาย

การจัดกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการอบรมวิชาลูกเสือ อบรมยุวกาชาด ในการจัดนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา คือ ขาดความร่วมมือจากอาจารย์อื่น ๆ ในโรงเรียน และขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นวัยที่เหมาะสม แต่อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีวุฒิระดับปริญญาตรี นับว่ายังไม่เหมาะสมนักกับการทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ จากที่คณะกรรมการวัดควมมาตรฐานสำหรับครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์แห่งสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวไว้ว่า "อาจารย์นิเทศก์ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 3 ปี ในระดับที่จะตองนิเทศ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ที่เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอน และเป็นผู้สนใจในการศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้"¹

¹Commission on Standard for Supervising Teachers and College Supervisors, The College Supervisors : Standards for Selection and Function (Washington D.C. : The Association for Student Teaching, 1968), p. 7.

2. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีวุฒิแคะระดับ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า เท่านั้น ซึ่งเป็นวุฒิระดับเดียวกับนักศึกษาฝึกสอน และนอกจากนั้นอาจารย์พี่เลี้ยงบางท่าน ยังไม่มีวุฒิทางพลศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงจำนวนมาก ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางด้านวิชาพลศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาฝึกสอนไม่ประสบผลสำเร็จในการฝึกสอนเท่าที่ควร ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าผู้ที่จะเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง ควรจะมีความรู้ความเข้าใจทางด้านพลศึกษาดีพอสมควร เพื่อที่จะได้สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา แก่ นักศึกษาฝึกสอนได้อย่างถูกต้อง ดังที่ สุพิตร สมานิติโต ไท่กล่าวไว้ว่า "ครูพี่เลี้ยงมีหน้าที่รับผิดชอบ 2 ประการ คือ สอนนักเรียน และสอนนักศึกษาฝึกสอน"¹ ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่า ครูพี่เลี้ยงควรจะมี ความรู้ความเข้าใจทางด้านพลศึกษาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการสอน มาพอสมควร และควรจะต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีอีกด้วย

3. อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 1 - 2 ปี ซึ่งนับว่ามีประสบการณ์น้อยเกินไปสำหรับการทำหน้าที่อาจารย์พี่เลี้ยง ตามที่ ลิตเติลจอห์น (Little john) ไท่ทำการวิจัยพบว่า "การคัดเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ โดยอาจดูจากความต้องการที่จะทำหน้าที่ร่วมกับนักศึกษาฝึกสอนอย่างแท้จริง และดูจากความสำเร็จในการสอนของครูผู้นั้น"² ดังนั้นการจะให้อาจารย์ท่านใดมาทำหน้าที่อาจารย์พี่เลี้ยง ควรจะพิจารณาความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้านประกอบกันไป

4. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง มีงานที่ต้องรับผิดชอบ มากเกินไป คือ นอกจากงานทางด้านการสอน และงานทางด้านนิเทศการสอนแล้ว อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงยังต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ อีก เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์

¹สุพิตร สมานิติโต, "ปรัชญาการฝึกสอนวิชาพลศึกษา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ (ตุลาคม 2521) : 67.

²Walter L. Little john, "The Relationship Between Certain Criteria Employed in the Selection of Supervising Teachers and Judgements of Student Teachers and College Supervisors," Dissertation Abstracts 25 (October - December 1966) : 1284 A.

คานการปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมต่าง ๆ จึงทำให้มีเวลาในการนิเทศการสอนลดลงไป เป็นสาเหตุการฝึกสอนของนักศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะชาคผู้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ดังผลการวิจัยของ สเตวิก (Stewig) ซึ่งพบว่า "การสังเกตการสอนนั้นมีความจำเป็นต่อนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ เนื่องจากโอกาสดังกล่าวจะช่วยให้ นักศึกษาฝึกสอนได้รับฟังหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อดี หรือข้อควรแก้ไขเกี่ยวกับการสอนของตนเอง จากอาจารย์นิเทศก์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอน เมื่อนักศึกษาฝึกสอนรู้จักปรับปรุงแก้ไขย่อมจะก่อให้เกิดพัฒนาการด้านการสอนที่จะส่งเสริมให้เป็นผู้มีความสามารถพร้อมที่จะเป็นครูประจำการที่มีคุณภาพต่อไป สำหรับอาจารย์นิเทศก์นั้น นอกจากจะสังเกตการสอนเพื่อประโยชน์ของนักศึกษาฝึกสอนแล้ว การสังเกตการสอนยังเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วย อาจารย์นิเทศก์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประเมินผลการฝึกสอนที่ถูกต้อง และให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายได้มากยิ่งขึ้น¹ ดังนั้นทางวิทยาลัยพลศึกษา และโรงเรียนฝึกสอนครู จะลดหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านต่าง ๆ ของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ให้น้อยลงกว่าเดิม เพื่อประโยชน์ต่อการฝึกสอนของนักศึกษา

5. ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ ไม่เคยได้เรียนหรืออบรมเกี่ยวกับวิชาการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองในฐานะเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงได้อย่างถูกต้อง ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้การฝึกสอน และฝึกงานของนักศึกษาไม่ได้ผลเท่าที่ควร เรื่องนี้ผู้วิจัยมีความคิดว่า ควรจะจัดให้มีการอบรมอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับวิชาการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ตลอดจนความมุ่งหมายของโครงการฝึกสอนวิทยาลัยพลศึกษา และนโยบายในการจัดดำเนินการ ดังที่ ศาสตราจารย์ ตรีสุทธิ ใจเสนอแนะเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงไว้ว่า "อาจารย์นิเทศก์ ควรทำความเข้าใจกับครูพี่เลี้ยงในเรื่องแนวการนิเทศการสอนให้ตรงกัน เพื่อครูพี่เลี้ยงจะได้เข้าใจ และให้คำแนะนำแก่

¹John Warren Stewing, "What Should College Supervisors Do?," The Journal of Teacher Education 21 (Summer 1970) : 255 - 257.

นักศึกษาฝึกสอนได้เต็มที่¹

6. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมในวิชาการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษาเลย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญมาก เพราะอาจารย์นิเทศเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาฝึกสอนเป็นอย่างมาก ถ้าหากอาจารย์นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการสอนเสียแล้ว การฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาก็จะไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจารย์นิเทศควรจะมีความรู้ในเรื่องของการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยพลศึกษา ตลอดจนจะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์อย่างดีด้วย เพราะอาจารย์นิเทศเปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างวิทยาลัยพลศึกษาและโรงเรียนฝึกสอนต่าง ๆ ดังที่ ฮิลเลียค และเคอแรนซ์ (Hilliard and Durrance) โลกกล่าวไว้ว่า "อาจารย์นิเทศทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนฝึกสอนและวิทยาลัย เป็นอาจารย์ผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน และเป็นผู้ทำงานร่วมกับครูใหญ่ และครูพี่เลี้ยง"² นอกจากนี้ จากการวิจัยของ ไฮเทรก (Hytrek) ปรากฏว่า "ประชากรในการวิจัยส่วนใหญ่เห็นว่า อาจารย์นิเทศควรได้รับการฝึกฝนด้านการนิเทศเป็นการเฉพาะ"³

¹ สาสีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

² Pauline Hilliard and Charles L. Durrance, Guiding Student Teaching Experiences (Washington D.C. : The Association for Student Teaching, 1968), p. 4.

³ Anthony John Hytrek, "The Role of the College University Consultant as perceived by the Cooperating Teacher," Dissertation Abstracts 34 (November 1973) : 2439 - 2440 A.

7. อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะได้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง และบางคนก็ทราบในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจารย์พี่เลี้ยงทุกคนควรจะได้ทราบล่วงหน้าว่าจะได้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงนานพอสมควร เพื่อจะได้มีเวลาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกสอน และจะได้มีเวลาในการเตรียมตัวล่วงหน้า สำหรับที่จะทำหน้าที่อาจารย์พี่เลี้ยง

8. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นระยะยาว การตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนเชิงพฤติกรรม การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และนักศึกษาขาดความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนได้โดยถูกต้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกสอนควร จะให้มีการเตรียมตัวให้พร้อม ทั้งที่ พันัส หันนาสินทร์ กล่าวถึงการดำเนินงานโครงการฝึกสอนสรุปได้ว่า "ก่อนทำการฝึกสอนนักศึกษาควรได้รับการเตรียมตัวเบื้องต้นก่อน ฝ่ายที่จัดดำเนินการควรจะมีวิธีที่จะทราบว่า นักศึกษาที่จะส่งไปฝึกสอนนั้น มีความพร้อมที่จะไปฝึกสอนได้หรือยัง และการจัดโครงการดังกล่าวควรจะอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการสอนในโรงเรียน"¹

9. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาอุปกรณ์เพื่อศึกษาของโรงเรียนมีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ขาดความพร้อมในการทำและเบิกใช้อุปกรณ์ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน และโรงเรียนไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน เกี่ยวกับปัญหานี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ทางวิทยาลัยพลศึกษาควรจะคำนึงถึงให้มาก ดังนั้นในการพิจารณาโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอน ควรจะเลือกโรงเรียนที่มีบริการทางค่านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอ เพราะอุปกรณ์และสถานที่ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ทั้งที่ สุวัฒน์ ปัทมาคม โกล่กลาวถึงความสำคัญของอุปกรณ์การสอนว่า "สื่อการสอนจักเป็นเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนได้ประสบผลสำเร็จในการสอน ทำให้ผู้เรียนพอใจ สนใจ และสนุกสนาน สื่อการสอนเป็นสื่อกลางที่ทำให้เนื้อหาบทเรียนที่ยากกลับง่ายขึ้น ทำให้บทเรียนที่สลับซับซ้อนชัดเจนขึ้น"²

¹ พันัส หันนาสินทร์, ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู (พิษณุโลก : วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก, 2511), หน้า 57 - 58

² สุวัฒน์ ปัทมาคม "สื่อการสอน" ภูมิอดาจารย์กานการเรียนการสอน (สิงหาคม, 2520) : 150.

10. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา นักเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่างกัน นักเรียนไม่กล้าซักถาม แสดงความคิดเห็น และแสดงออก นักเรียนต้องการเล่นกีฬาโดยอิสระมากกว่าที่จะให้นักศึกษาสอน และนักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษา ในช่วงเวลาพักกีฬา ปัญหาเหล่านี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาฝึกสอนไม่เป็นกันเองกับนักเรียน เกรงรักในระเบียบวินัยมากเกินไป ทำให้เด็กไม่กล้าซักถามและแสดงความคิดเห็น ส่วนปัญหาที่นักเรียนต้องการเล่นกีฬาโดยอิสระ อาจจะเนื่องมาจาก แผนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนตลอดจนความสามารถในการสอน และบรรยากาศของห้องเรียน ยังไม่ดีพอ ไม่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน ดังนั้นเราควรจะต้องแก้ที่ตัวนักศึกษาเองมากกว่าทางอื่น ๆ

11. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไปฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา โรงเรียนไม่มีนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสนใจและความสำคัญในตัวนักศึกษาฝึกสอนเท่าที่ควร และโรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน สำหรับปัญหานี้ ผู้วิจัยคิดว่า ทางวิทยาลัยพลศึกษา ควรมีการประสานงานกับโรงเรียนฝึกสอนมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อประโยชน์อันจะเกิดกับนักศึกษาฝึกสอน ดังที่คณะกรรมการว่าด้วยมาตรฐานสำหรับครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์แห่งสหรัฐอเมริกา กล่าวไว้ว่า "อาจารย์นิเทศก์รับผิดชอบในการสังเกตการสอน และให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอน การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และการจัดโครงการแก่บุคลากรในโรงเรียนฝึกสอนเมื่อได้รับการขอร้อง รวมทั้งให้บุคลากรดังกล่าวได้เกิดความคุ้นเคยกับ ปรัชญา, วัตถุประสงค์, การจัดการ และ เนื้อหาของโครงการฝึกหัดครู"¹

12. ผลการวิจัยเกี่ยวกับโครงการที่จัดในโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาฝึกสอน การจัดโครงการพลศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ครบ โครงการขาดไปคือ โครงการบรรดิกการ หรือ โครงการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของโครงการบรรดิกการคือพอ ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย หมายถึงเด็กที่มีอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายเกิด

¹Commission on Standards for Supervising Teachers and College Supervisors, The College Supervisors : Standards for Selection and Function, p. 7.

การพิจารณา ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของทางวิทยาลัยพลศึกษาจะต้องให้ความช่วยเหลือ ช่วยแนะนำ ให้เข้าใจ เพื่อให้โครงการพลศึกษาภายในโรงเรียนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนอกจากนั้น วิทยาลัยพลศึกษาคควรจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน และให้ช่วยเหลือบ้าง ตามความเหมาะสม ส่วนโครงการอื่น ๆ เช่น โครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โครงการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดให้กับนักเรียนอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะต่อทางวิทยาลัยพลศึกษา

1. คณะกรรมการดำเนินการฝึกสอนของวิทยาลัยพลศึกษาคควรให้ความสนใจ และรับผิดชอบในด้านการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาทั้งในช่วงก่อน - ระหว่าง - และหลังการฝึกสอน เช่น การจัดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอก่อนออกฝึกสอน ควรเอาใจใส่ต่อสภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษาขณะออกฝึกสอน การจัดอาจารย์นิเทศก์ออกทำการนิเทศการฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ การจัดให้มีการสัมมนา และประเมินผลการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษา เป็นต้น
2. วิทยาลัยพลศึกษาคควรจัดอาจารย์นิเทศก์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาฝึกสอน และในการตั้งอาจารย์นิเทศก์ควรจะมีเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติไว้อย่างแน่นอน คือควรนี้ประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 3 ปี และควรได้ศึกษา หรือผ่านการอบรมทางด้านวิชาการนิเทศการพลศึกษามาแล้ว
3. ในการพิจารณาโรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอน ควรจะคำนึงถึงความสะดวก และความปลอดภัยของอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนด้วย
4. ทางวิทยาลัยพลศึกษาคควรจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการฝึกสอนและฝึกงานให้เพียงพอ
5. อาจารย์นิเทศก์ควรร่วมปรึกษาหารือกับอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับเรื่องของนักศึกษาฝึกสอน เพราะอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากกว่าอาจารย์นิเทศก์ ย่อมจะรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของนักศึกษาในขณะฝึกสอนได้ดีกว่า ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการช่วยแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาฝึกสอนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
6. การไปนิเทศการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ควรแต่งตัวให้สุภาพ และพูกกับนักศึกษ

ษาฝึกสอนควย้อยค่าที่เหมาะสม ตลอดจนเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน

7. ทางวิทยาลัยพลศึกษาควรลดหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ภายในวิทยาลัยพลศึกษาลง เพื่อให้การนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกสอนให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาได้อย่างเต็มที่ และมีโอกาสสัมผัสกับชีวิตความเป็นจริงมากขึ้น

9. การวัดผลการฝึกสอนของนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ควรมาทำการนิเทศ บ่อย ๆ ประมาณ 3 - 4 ครั้ง ตลอดระยะเวลาการฝึกสอน เพราะการมานิเทศ เพียง 1 ครั้งหรือ 2 ครั้ง อาจารย์นิเทศก์ย่อมไม่สามารถจะตัดสินความสามารถของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง และในเรื่องเดียวกันนี้ อาจารย์นิเทศก์ควรวัดผลด้วยความยุติธรรม โดยดูที่ความสามารถ และผลงานของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละคน

ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาฝึกสอน

1. นักศึกษาฝึกสอนสมควรเตรียมพร้อมเกี่ยวกับความรู้ในค่านเนื้อหา วิธีสอน การวัดผล ตลอดจน ควรสามารถแสดงสาธิตได้
2. นักศึกษาฝึกสอนควรจะศึกษาเกี่ยวกับ นโยบายและโครงการสอนวิชาพลศึกษา ตลอดจนทางค่านหลักสูตรของโรงเรียนที่จะไปทำการฝึกสอน
3. นักศึกษาฝึกสอนควรพยายามศึกษาให้เข้าใจถึง ขอบเขต และหน้าที่ของตนในฐานะนักศึกษาฝึกสอน และพยายามปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
4. นักศึกษาฝึกสอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเอง ต่อนักเรียน และผู้ร่วมงานทุกคน
5. ควร เป็นคนที่มีเหตุผล และมีความรับผิดชอบในหน้าที่
6. นักศึกษาฝึกสอนจะต้องเป็นบุคคลที่ย่อมเสียสละทั้งเวลาและความรู้ เพื่อนักเรียน และโรงเรียนที่ไปฝึกสอน ตลอดจนชุมชน
7. ควรมีความกิริยาเริ่ม กล่าวคิด กล่าวพูด และกล่าวแสดงออก ในสิ่งที่ถูกต้องควร
8. นักศึกษาฝึกสอนจะต้องพยายามขอคำปรึกษา คำแนะนำ จากอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงอยู่เสมอ และควรให้ความเชื่อถือ ความเคารพต่ออาจารย์ทั้งสองท่านเท่าๆ กัน

9. นักศึกษาฝึกสอนจะต้องมีการปรับตัวที่ดี และต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับ ผู้บริหารของโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์อื่น ๆ ในโรงเรียน และนักเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ภายในโรงเรียน

10. นักศึกษาฝึกสอนสมควรเชื่อฟังและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด เช่น การแต่งตัว บุคลิกภาพและการวางตัว โดยเฉพาะนักเรียน ฯลฯ

11. ทางวิทยาลัยพลศึกษา ควรเข้าร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนฝึกสอนจัดขึ้น และให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนฝึกสอน ✓

1. อาจารย์พี่เลี้ยงควรพยายามศึกษาถึงหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2. ทางโรงเรียนช่วยจัดหาอุปกรณ์ และสถานที่ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน

3. อาจารย์พี่เลี้ยงควร เป็นสื่อกลางระหว่างนักศึกษา กับผู้บริหาร และอาจารย์อื่น ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ความเข้าใจอันดีต่อกัน และเพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอน ได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลเหล่านี้เป็นอย่างดี

4. อาจารย์พี่เลี้ยงช่วยชี้แจงให้นักศึกษาได้ทราบถึงนโยบาย และโครงการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน

5. อาจารย์พี่เลี้ยงควรมีความเป็นกันเอง และให้ความเชื่อมั่นในตัวนักศึกษฝึกสอนบ้างตามความเหมาะสม

6. อาจารย์พี่เลี้ยงควรร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศการสอนของนักศึกษฝึกสอน

7. ทางโรงเรียนควรจัดสวัสดิการให้แก่ นักศึกษาฝึกสอนบ้างตามสมควร เช่น จัดที่พักให้ จัดบริการอาหารกลางวัน ฯลฯ

8. อาจารย์พี่เลี้ยง เอาใจใส่ดูแลและคอยให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนในการปฏิบัติงาน

9. ทางโรงเรียนควรแจ้งให้อาจารย์พี่เลี้ยงทราบล่วงหน้าว่าจะได้เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อจะได้มีการเตรียมตัวได้ทัน

10. ทางโรงเรียนควรรีไ้ครูที่มีวุฒิทางพลศึกษาและมีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 2 ปี เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์พี่เลี้ยง 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนไม่เกิน 2 คน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความคิดเห็นของครูในสายวิชาอื่น ๆ ที่มีต่อ วิทยาลัยพลศึกษา และความคิดเห็นของครูในสายวิชาอื่น ๆ ที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา



ศูนย์วิทยพัรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย